

Klimaattransitieplan GMB

Colofon

Documentnaam

Klimaattransitieplan GMB

Projectnummer: n.v.t.

Versie: 3.0
Datum: 19-05-2026
Auteurs: T. Stöcker

Opdrachtgever

Naam: GMB Beheer BV
Adres: Postbus 2, 4043 ZG Opheusden

Opdrachtnemer

Naam: GMB Beheer BV
Contactpersoon: T. Stöcker
Adres: Postbus 2, 4043 ZG Opheusden
Telefoon: 088 - 885 40 00

	Voor akkoord, opsteller	Collegiale toets namens GMB	Voor vrijgave namens GMB
Naam	T. Stöcker	J. Schieven	G.J. van de Pol
Functie	Manager duurzaamheid	Sr. procesmanager	Algemeen directeur
Handtekening			

Inhoudsopgave

1	Inleiding	2
2	Organisatorische grenzen en waardeketen	3
2.1	De activiteiten van GMB	3
2.2	Civieltechnische bouwwerkzaamheden	3
2.3	Slibverwerking	3
2.4	Deelnemingen	3
3	Analyse en transitiestrategie – scope 1	4
3.1	Brandstoffen voor vervoer en bouwmachines	4
3.2	Brandstoffen voor verwarming	5
3.3	Koelmiddelen.....	5
3.4	Biogene CO ₂ -emissies in scope 1	5
3.5	Deelnemingen	6
4	Analyse en transitiestrategie - scope 2	7
4.1	Inkoop van groene elektriciteit	7
4.2	Eigen productie.....	7
4.3	Deelnemingen	7
5	Analyse en transitiestrategie - scope 3	8
5.1	Relevante categorieën.....	8
5.2	Klimaatimpact Scope 3	10
5.3	Klimaatimpact in de watermarkt ten opzichte van de infrastructuur sector	11
5.4	OBE (Overige Beïnvloedbare Emissies).....	11
5.5	Biogene CO ₂ emissies in scope 3	11
5.6	Vermeden klimaatemissies.....	11
6	Analyse en transitiestrategie – energie-efficiënte	12
7	Doelstellingen van de infra- en afvalsector	13
8	Doelstellingen van GMB.....	14

1 Inleiding

Al geruime tijd is GMB gecertificeerd volgens de CO₂-prestatieladder. Met de introductie in 2025 van het handboek versie 4.0, schrijft de prestatieladder onder andere het opstellen van een Klimaattransitieplan voor. Voor u ligt ons klimaattransitieplan. Daarin geeft GMB de strategie met doelen op de middellange termijn en op de lange termijn weer ten aanzien van reductie van CO₂ en andere broeikasgassen.

Concretisering en sturing via Groen Doen

De doelstellingen in dit klimaattransitieplan worden in de praktijk geconcretiseerd via het programma *Groen Doen*, dat fungeert als uitvoerings- en reflectielaag onder de strategische ambities. Groen Doen vormt een van de zes thema's binnen het strategisch ondernemingsplan (SOP) van GMB. Waar het klimaattransitieplan de richting, doelen en randvoorwaarden vastlegt, maakt Groen Doen zichtbaar hoe deze doelen worden toegepast in investeringsbesluiten, projecten, ketensamenwerking en dagelijks handelen. Binnen Groen Doen worden keuzes expliciet gemaakt, waaronder de toepassing van fossielvrije oplossingen, circulaire alternatieven en maatregelen op het gebied van energie-efficiëntie. Daarbij is ruimte voor gemotiveerde afwijkingen waar technische of organisatorische beperkingen dat vereisen. Voortgang op de klimaatdoelen wordt gevolgd aan de hand van een beperkte set kern-KPI's per scope, die jaarlijks wordt gemonitord en besproken in de reguliere besturings- en directiedialoog. Groen Doen biedt daarbij het kader om te reflecteren op voortgang, beïnvloedbaarheid en leerervaringen, en vormt zo de brug tussen strategische doelstellingen en uitvoering in de praktijk.

Leeswijzer

Hoofdstuk twee geeft een korte beschrijving van de organisatorische grenzen en de kernactiviteiten van het bedrijf weer. In de prestatieladder worden voor emissies van broeikasgassen drie scopes onderscheiden: scope 1 (directe emissies), scope 2 (indirecte emissies) en scope 3 (indirecte emissies in de waardeketen). De analyses en de transitie strategieën voor deze scopes staan beschreven in respectievelijk het derde, vierde en vijfde hoofdstuk. Vervolgens gaat het zesde hoofdstuk nader in op de energie-efficiëntie of wel het verminderen van het totale energieverbruik. Hoofdstuk zeven geeft inzicht in de doelstellingen in de infra- en afvalsector waarmee GMB haar eigen prestaties kan vergelijken. Het klimaattransitieplan sluit in hoofdstuk acht af met de doelstellingen voor de middellange termijn (2030-2035) en voor de lange termijn in 2050.

2 Organisatorische grenzen en waardeketen

In dit transitieplan is gekeken naar de scope die overeenkomt met de scope die ten grondslag ligt aan de CO₂-prestatieladder vanaf 2026. Dit betreft alle activiteiten welke onder de hoofdentiteit GMB Beheer B.V. vallen, inclusief combinaties en deelnemingen. Het bedrijf kent zes bedrijfsonderdelen (clusters) waarin de kernactiviteiten verdeeld zijn.

- GMB Civiel, bestaat uit een drietal clusters:
 - WV&C → Waterveiligheid en Constructies
 - WK&I → Waterkwaliteit en Installaties
 - H&I → Haven en Industrie
- GMB Leidingtechnieken
- GMB Services
- GMB BioEnergie

GMB Beheer wordt soms eveneens als cluster aangeduid, maar omhelst voornamelijk administratieve werkzaamheden en centraal management.

2.1 De activiteiten van GMB

GMB hanteert deze algemene omschrijving van haar activiteiten: "(geïntegreerde en/of multidisciplinaire) projecten, services en exploitaties. Daaronder de activiteiten: verwerven, ontwerpen, uitvoeren, onderhouden en beheren op het gebied van grond-, weg- en waterbouw, beton- en industriebouw, installatietechniek (werktuigbouw en elektrotechniek), procestechologie, leidinginspectie, -renovatie en -reiniging, (water-) bodemsanering en de verwerking van organische slibben en reststromen. Het bedrijf kent dus verschillende activiteiten: civiele werkzaamheden in de waterveiligheidsopgave, bouwwerkzaamheden in de waterketen en het watersysteem, relining van leidingen en het verwerken van zuiveringslib". De meest belangrijke qua omvang en aard kunnen worden samengevat als civieltechnische bouwwerkzaamheden en slibverwerking.

2.2 Civieltechnische bouwwerkzaamheden

Een groot deel van de waardeketen van GMB bestaat uit het bouwen en onderhouden van civiele infrastructuur. Deze zijn met name water gerelateerd zoals: dijken, zuiveringsinstallaties en installaties voor de productie van drinkwater. Daarbij vindt veel grondverzet plaats en wordt veel beton en staal in constructies toegepast. De benodigde grondstoffen en producten worden ingekocht bij leveranciers of binnen een project hergebruikt. Overtollig materiaal en afval wordt afgevoerd naar een geschikte bestemming.

2.3 Slibverwerking

Een andere waardeketen waarin GMB actief is, betreft het verwerken van zuiveringslib. Hierbij gaat het om ontwatering, compostering en vergisting van reststromen uit de slibverwerkingsketen van vooral waterschappen. De wet eist verbranding van zuiveringslib. Onze processen zorgen voor een hogere energiedichtheid door een hoger droge stofgehalte. Tijdens deze processen vindt ook terugwinning van grondstoffen plaats, waaronder stikstofverbindingen die ingezet worden in de landbouw als kunstmestvervanger. Bij vergisting is er sprake van productie van groen gas dat als vervanging voor aardgas gebruikt wordt.

2.4 Deelnemingen

In de bouwprojecten van de drie clusters binnen Civiel en van Services, wordt regelmatig in combinaties met andere aannemers samengewerkt. GMB BioEnergie kent op dit moment de enige permanente deelneming binnen GMB (BIR). Uitstootgegevens uit combinaties en deelnemingen worden naar rato van het eigendom gerapporteerd.

Wat betreft de mogelijkheden om emissiereductie te kunnen sturen, zijn er beperkingen bij deelnemingen en combinaties, omdat dit geen entiteiten zijn waar GMB de volle zeggenschap over de activiteiten heeft.

3 Analyse en transitiestrategie – scope 1

Bij emissies in scope 1 gaat het om brandstoffen voor vervoer en aandrijving van bouwmachines maar ook om brandstoffen voor verwarming en om koelmiddelen.

3.1 Brandstoffen voor vervoer en bouwmachines

De belangrijkste bron van broeikasgassen in scope 1 is het gebruik van fossiele brandstoffen voor vervoer, transport en bouwmachines. Van oudsher is de keuze in machines en voertuigen beperkt tot dieselmotoren. Hier is pas de afgelopen jaren verandering in gekomen door elektrische auto's, busjes, vrachtwagens en machines die beschikbaar kwamen.

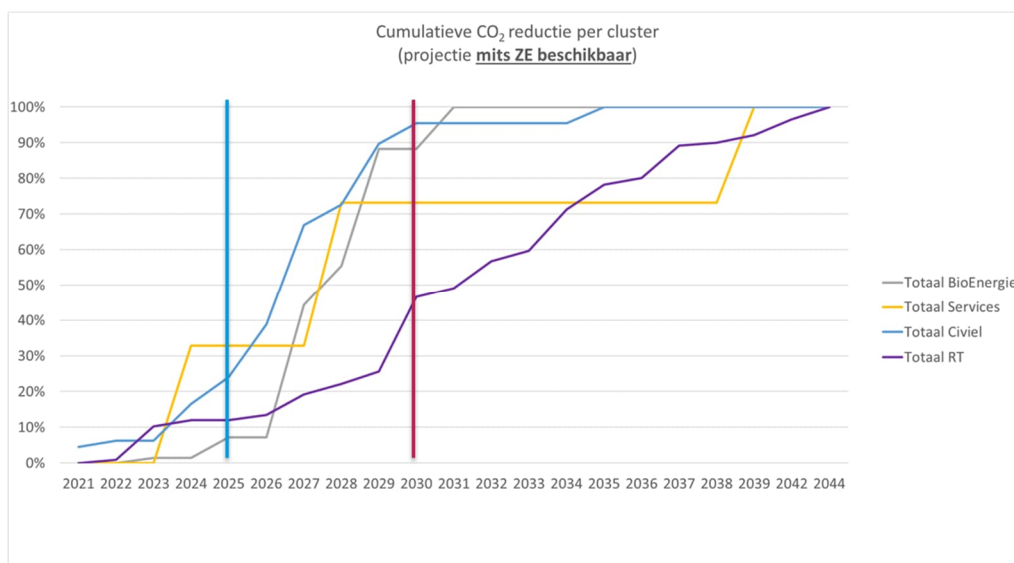
Inzet van HVO in verbrandingsmotoren als transitiebrandstof

GMB heeft onderzoeken geraadpleegd over de milieu impact van Hydrotreated Vegetable Oil (HVO) als biodiesel in de leverketen en geconstateerd dat de milieubalans van HVO verslechtert al naar gelang de vraag ernaar toeneemt. Dit is ook te zien in de ontwikkeling van de [CO₂ footprint](#) van HVO (100) die sinds 2023 gestegen is. Daarom zien wij de inzet van HVO in verbrandingsmotoren niet als primaire maatregel om onze transitiestrategie te realiseren. Overigens wordt HVO toegepast waar de clusters van GMB er toegevoegde waarde in zien. Dat gebeurt op enkele vestigingen ook al en zal ook toenemen. Vanaf 2030 kan HVO100 als extra maatregel worden ingezet, om alle dan nog niet geëlektrificeerde machines en voertuigen te voorzien van biobrandstof.

Elektrificatie als belangrijkste decarbonisatie hefboom

GMB zet daarentegen in op elektrificatie van de vloot van voertuigen en bouwmachines. In 2022 is de investeringsagenda geanalyseerd en is het waarschijnlijk dat de laatste specialistische voertuigen voor 2040 met geëlektrificeerde modellen vervangen zullen worden. Dit is afhankelijk van de verkrijgbaarheid van taakvolwassen modellen die de huidige vloot of toekomstige toepassingen kunnen vervangen.

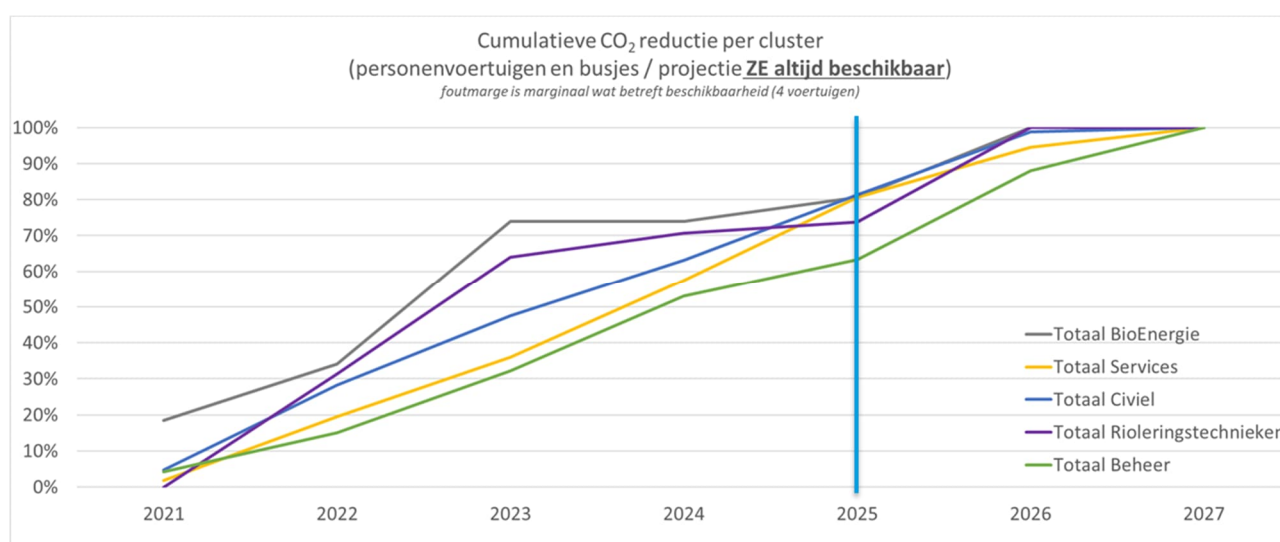
Vanaf 2019 spelen wij een actieve rol in het aanjagen van de transitie naar emissieloos werken, waaronder elektrificatie van bouwmachines. Zowel door haar investeringen in innovatieve conversies van machines als ook de sector-brede en zelfs internationale inzet, via [Stichting ENI](#) (Emissieloos Netwerk Infra). *Figuur 1 - projectie machinepark vervanging* toont een weergave van de geprojecteerde reductie van CO₂ emissies in scope 1 door elektrificatie van het machinepark (bemand materieel en vrachtwagens). Daarbij zijn wij uitgegaan van een redelijke inschatting of het materieelstuk op het moment van vervanging beschikbaar zou zijn als elektrisch model. De weergegeven grafiek dateert van 2022 en geeft de destijds geformuleerde investeringsplannen weer.

Figuur 1 - projectie machinepark vervanging uit 2022. Update 2025: LT voorziet volledige ZE vloot nu voor 2040 (niet zichtbaar in grafiek).

Vervanging van personenauto's en bedrijfswagens

In de vloot van auto's en busjes is de mogelijkheid om zelf conversies van voertuigen door te voeren zeer beperkt. Daarom zijn we afhankelijk van de markt en de taakvolwassenheid van de beschikbare modellen. In 2022 werd een inschatting gemaakt van de verwachte elektrificatie van de lease- en bedrijfswagens. Daarin werd uitgegaan van ruime beschikbaarheid van taakvolwassen modellen, een inschatting waarvan we achteraf constateerden dat die te optimistisch was. Elektrische modellen waren niet altijd beschikbaar op het moment van vervanging van een auto. Daarom ligt het niveau van emissieloze voertuigen begin 2025 nog op rond 40% en niet boven de 60% zoals destijds verwacht. Zie *Figuur 2 - verwachte groei elektrische voertuigen in de vloot anno 2022*.

Figuur 2 - verwachte groei elektrische voertuigen in de vloot anno 2022. Ondanks vertraagde vervangingen, voorziet Wagenparkbeheer uitsluitend elektrische voertuigen per 2030.

Vervanging van personenauto's en bedrijfswagens op benzine

Ondanks de vertraagde overgang naar elektrische auto's en bedrijfswagens zijn de huidige vooruitzichten zodanig positief dat wij ervan uitgaan dat de gehele vloot in 2030 geëlektrificeerd is. Afhankelijk van omstandigheden zou het kunnen voorkomen dat in 2030 nog steeds enkele voertuigen op benzine in gebruik zijn. Mocht er op dat moment nog geen 100% biobrandstof beschikbaar zijn, dan moet rekening gehouden worden met een geringe emissie in scope 1.

3.2 Brandstoffen voor verwarming

Verwarming middels aardgas wordt uitsluitend in onze kantoorgebouwen en werkplaatsen toegepast en niet in ons werkproces. Dat maakt het aandeel aardgas in onze scope 1 footprint relatief beperkt. Desondanks is er sinds 2021 sterk ingezet op het aardgasvrij maken van onze vestigingen. Ook nieuwe vestigingen worden uitsluitend aardgasvrij gebouwd. Tot 2030 is het doel om alle vestigingen aardgasvrij te hebben gemaakt, wat met huidige technologieën ruimschoots mogelijk moet zijn.

Incidenteel is er sprake van het gebruik van propaangasflessen voor energievoorziening van oude keetunits of schaftwagens. Deze zijn zodanig marginaal dat rapportage hierover achterwege is gelaten.

3.3 Koelmiddelen

Bij GMB worden koelmiddelen uitsluitend in kantoorgebouwen aangetroffen. Lekkage is tot nu toe nooit vastgesteld als relevante bron van klimaatgerelateerde uitstoot en is daarom achterwege gelaten.

3.4 Biogene CO₂-emissies in scope 1

Ten aanzien van biogene emissie onderscheiden we slibverwerking, HVO en biogas.

Slibverwerking

Biogene CO₂ zijn een substantieel onderdeel van de bedrijfsprocessen van de cluster BioEnergie. De jaarvrachten worden gerapporteerd, maar zullen geen doelstellingen kennen. Gezien het kort-cyclische karakter van biogene CO₂-emissies alsook de eindverwerking als vervanging voor fossiele brandstoffen, is dit niet zinvol.

HVO en biogas

De uitstoot van biogene CO₂ door het gebruik van HVO brandstof heeft geen effect op de doelstellingen van GMB omdat deze betrekking hebben op fossiele CO₂. De uitstoot van biogene CO₂ door het gebruik van biogas op projecten ten behoeve van lokale elektriciteitsopwekking heeft eveneens geen effect op de doelstellingen omdat deze alleen betrekking hebben op fossiele CO₂.

3.5 Deelnemingen

De scope 1 relevante verbruiksdata worden periodiek verzameld. Zeggenschap over veranderingen binnen combinaties en deelnemingen is verdeeld over alle partners. Daardoor is het minder zeker dat doelstellingen door combinaties gerealiseerd kunnen worden. Derhalve zijn een aantal doelen geformuleerd, exclusief deelnemingen.

4 Analyse en transitiestrategie - scope 2

Bij emissies in scope 2 gaat het vrijwel geheel om inkoop van elektriciteit.

4.1 Inkoop van groene elektriciteit

GMB is een grootverbruiker van elektriciteit in verband met de composteringsprocessen in onze fabrieken voor de ontwatering en compostering van zuiveringsslib. In 2020 is beleid aangenomen op basis waarvan gekozen is voor de inkoop van 100% groene stroom voor alle bedrijfsonderdelen. Op korte afwijkingen in 2022 en 2023 na is dit beleid volledig omgezet en wordt geborgd door de groep medewerkers die verantwoordelijk is voor de inkoop van elektriciteit.

Inkoop van elektriciteit op (combinatie) projecten is op verschillende manieren geregeld, maar valt doorgaans niet onder het eigen inkoopcontract. Om elektrische bouwmachines van stroom te voorzien, wordt gebruik gemaakt van uiteenlopende oplossingen. Denk daarbij aan energieopwekking op de bouwplaats middels bijvoorbeeld biogas. Ook inkoop van elektriciteit bij bedrijven in de buurt of netaansluitingen van de klant behoren tot de opties. Projecten zijn beleidsmatig gebonden aan de inkoop van Nederlandse groene elektriciteit. Waar dat niet mogelijk is, dient CO₂ compensatie geregeld te worden om ook op projecten in lijn te blijven met ons inkoopbeleid.

4.2 Eigen productie

GMB streeft naar een economisch verantwoorde maximalisatie van hernieuwbare elektriciteit. Daarom is er op de meeste geschikte daken PV opwek geïnstalleerd. Verder wordt er op projecten stroom opgewekt met PV-daken en een mobiele windmolen. Er geldt een algemeen beleid van 'oogstmaximalisatie', maar er zijn vooralsnog geen kwantitatieve doelstellingen. GMB gaat wel verder onderzoek doen om mogelijk alsnog doelen te formuleren voor eigen opwek en/of tijdelijk opslag van duurzame elektriciteit.

4.3 Deelnemingen

De scope 2 relevante verbruiksdata worden periodiek verzameld. Zeggenschap over veranderingen binnen combinaties en deelnemingen is verdeeld over alle partners. Daardoor is het minder zeker dat doelstellingen door combinaties gerealiseerd kunnen worden. Derhalve zijn een aantal doelen geformuleerd, exclusief deelnemingen. Er geldt beleid dat ook op combinaties en deelnemingen groene elektriciteit wordt ingekocht, maar er is geen kwantitatieve doelstelling geformuleerd.

5 Analyse en transitiestrategie - scope 3

Bij emissies in scope 3 gaat het om waardeketens waarin wij opereren. Het betreft zowel upstream (leveranciers en onderaannemers) als downstream (klanten).

5.1 Relevante categorieën

Scope 3 emissies in de bouw zijn per bedrijf doorgaans groter dan de scope 1 emissies. Dit wordt met name ingegeven door CO₂ intensieve grondstoffen zoals staal en cement. De CO₂ prestatieladder hanteert de scope 3 definities van de Greenhouse Gas Protocol. Er is een analyse gemaakt op basis van onze bedrijfsactiviteiten en beschikbaarheid van gegevens. Op grond daarvan zijn onderstaande categorieën gekozen om in uiterlijk 2050 naar netto nul uitstoot te komen.

Resultaten analyse materialen

In scope 3 is altijd sprake van een grote afhankelijkheid van de voortgang van decarbonisatie van verschillende bedrijfsprocessen in de keten. Cement kan bijvoorbeeld alleen gedecarboniseerd worden door het afvangen van CO₂. De cementindustrie is pas net gestart met pilotprojecten en de opschaling van deze techniek is door GMB nauwelijks te beïnvloeden. Wel is sprake van beschikbare techniek en speelt de economische haalbaarheid een grotere rol dan de technische haalbaarheid.

Bij staal en kunststof moeten ingrijpende keuzes gemaakt worden voor CO₂-neutrale bedrijfsprocessen en grondstoffen. GMB heeft inkoopbeleid opgesteld om telkens weer naar de meest milieuvriendelijke technieken en leveranciers te zoeken en actief bij te dragen deze ook naar onze klanten toe te promoten.

Ook zijn we actief om het hergebruik van materialen bij onze klanten te stimuleren. Daarvoor is GMB aangesloten bij meerdere initiatieven op dit gebied. Gegeven het feit dat hergebruik (en het reduceren van benodigde materialen door slanker ontwerp) vaak niet meetbaar is via inkoopkanalen, zullen reducties in scope 3 geen volledig beeld weergeven van de inspanningen die op dit gebied worden geleverd.

Selectie categorieën scope 3

De in tabel 1 opgenomen scope 3-categorieën zijn geselecteerd op basis van hun relatieve klimaatimpact voor GMB en de mate van beïnvloedbaarheid binnen de waardeketen. Het zwaartepunt ligt bij de categorie *gekochte goederen en diensten*. Indirecte emissies door vervaardiging van gebruikte materialen en door onderaannemers bij de civiele en technische projecten, leveren immers veruit de grootste bijdrage aan de scope 3-uitstoot. Deze categorie vormt daarmee de belangrijkste hefboom voor reductie.

Aanvullende categorieën, zoals energie-gerelateerde ketenemissies en afvalstromen, zijn ter ondersteuning opgenomen en voor de volledigheid. Echter hebben deze een beperktere invloed op de totale scope 3-uitstoot. De op mobiliteit gerelateerde categorieën van medewerkers zijn vooral meegenomen vanwege methodische consistentie, maar zijn niet bepalend voor de strategische reductieopgave. Wel is het een onderwerp dat veel medewerkers raakt en kan daardoor een rol spelen bij bewustwording. Een duurzaam mobiliteitsbeleid kan daarbij ingezet worden als maatregel om bewustzijn van medewerkers te vergroten.

Niet-geselecteerde categorieën betreffen activiteiten die voor GMB niet of nauwelijks van toepassing zijn of waarvan de klimaatimpact beperkt is in verhouding tot de benodigde meetinspanning.

Deze afbakening stelt ons in staat te focussen op de materiële scope 3-emissies, terwijl transparantie en consistentie met het Greenhouse Gas Protocol en de CO₂-prestatieladder behouden blijven.

Tabel 1: overzicht indeling categorieën scope 3 (niet gekozen categorieën zijn lichtgrijs gearceerd)

Scope 3 categorie volgens GHG-protocol	Keuze	Toelichting	Decarbonisatie strategie
UPSTREAM1			
1. Gekochte goederen en diensten	Ja	In de bouw meestal de grootste categorie in scope 3. GMB heeft een spend based analyse uitgevoerd om CO ₂ uitstoot te kwantificeren, incl. transportbewegingen.	Inkoop van biobased, CO ₂ arme en hergebruikte producten; minder/ander materiaalgebruik (ontwerpkeuzes); lokale inkoop voor met name bulk goederen. Ook ketenafspraken maken.
2. Kapitaalgoederen	Nee	GMB kiest er op het moment niet voor om upstream emissies van kapitaalgoederen in kaart te brengen.	n.v.t.
3. Brandstof- en energieactiviteiten (niet opgenomen in scope 1 of scope 2)	Ja	Is een afgeleid effect. De emissiefactoren in scope 1 en 2 zijn 'Tank to Wheel' (directe emissies). Voor alle opgenomen regels onder scope 1 en 2 dient 'Well to Tank' (in keten) onder dit kopje te worden weergegeven.	Elektrificatie van assets in combinatie met de inkoop van groene stroom. De energievraag wordt tevens beperkt door energie efficiëntie maatregelen en eigen opwek.
4. Upstream vervoer en -distributie	Nee	GMB kiest er op het moment niet voor om upstream emissies van transportbewegingen in kaart te brengen.	n.v.t.
5. Afval geproduceerd bij activiteiten	Ja	De hoeveelheden afgevoerde materialen worden in beeld gebracht en omgerekend naar CO ₂ . Deze categorie draagt relatief beperkt bij.	In samenspraak met leveranciers en klanten werken aan afvalvermindering (eenmalige verpakkingen en hergebruik van onderdelen). Vergroten scheiding afval; meer hergebruik op locatie (beperken transport) Verbeteren van R-ladder scores per afvalstroom.
6. Zakelijk reisverkeer met eigen vervoer/ OV/vliegtuig	Deels	Omrekenen van gedeclareerd werk-werk verkeer en vliegereizen naar CO ₂ . Openbaar vervoer wordt zelden gebruikt en valt buiten de scope door zijn marginaliteit. Deze categorie is relatief klein in tonnage CO ₂ .	Inzet op minimalisering van reisbewegingen met vliegtuig en privé auto's.
7. Woon-werkverkeer werknemers met privé auto's of openbaar vervoer	Deels	Vergoede woon-werk kilometers worden omgerekend naar CO ₂ . Openbaar vervoer wordt zelden gebruikt en valt buiten de scope door zijn marginaliteit. Deze categorie is relatief klein in tonnage CO ₂ .	Inzet op reductie van woon-werk verkeer door bijv. lokale inhuur en videovergaderingen. Stimuleren vermindering autogebruik.
8. Upstream geleasede activa	Nee	Niet van toepassing op GMB. Er is geen sprake van geleasede activa in de upstream waardeketen.	n.v.t.
DOWNSTREAM			
9. Downstream vervoer	Nee	Niet van toepassing op GMB. Onze bouwwerken worden niet verplaatst.	n.v.t.
10. Verwerking verkochte producten	Nee	Niet van toepassing op GMB. Onze bouwwerken worden niet verwerkt.	n.v.t.
11. Gebruik verkochte producten	Deels	Grotendeels niet van toepassing. Onze bouwwerken worden niet 'gebruikt' zoals consumentengoederen of woningen. Enig product dat in kaart wordt gebracht, is het gebruik van ammoniumsulfaat als vervanger van kunstmest in de landbouw.	Maximale effectiviteit van de procesinstallaties.
12. End-of-life verwerking verkochte producten	Deels	Verkoop van groen gas vanuit onze deelneming BIR en de afzet van Biogranulaat.	Maximale effectiviteit van de procesinstallaties.
13. Downstream geleasede activa	Nee	Niet van toepassing op GMB. Er is geen sprake van geleasede activa in de downstream waardeketen.	n.v.t.
14. Franchises	Nee	Niet van toepassing op GMB. GMB kent geen franchises.	n.v.t.
15. Investerings	Nee	Niet van toepassing op GMB gezien emissies van deelnemingen al onder scope 1 en 2 zijn opgenomen.	n.v.t.

De technieken om onze decarbonisatie hefboomen in te zetten zijn naar onze inschatting volwassen genoeg om onze doelstellingen in 2035 en 2050 mogelijk te maken.

5.2 Klimaatimpact Scope 3

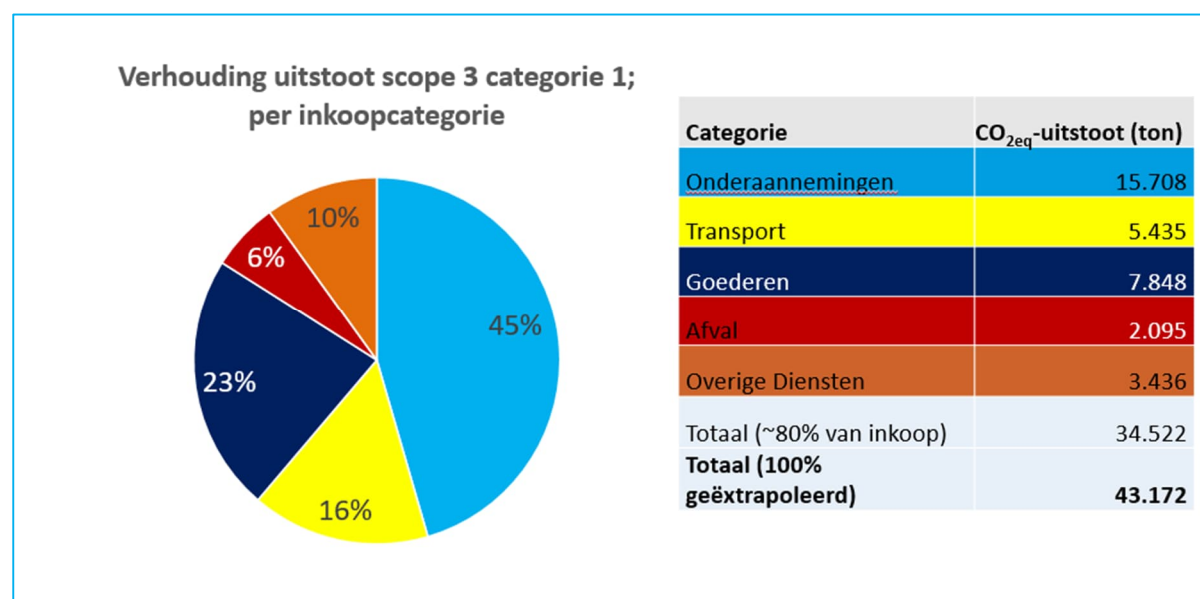
De verdeling van uitstoot in scope 3 is met overgrote nadruk te vinden in de inkoop van goederen. De uitstoot in deze categorie is met een zogenaamde spend analyse gedaan op basis van data over 2024. Het overgrote deel is afkomstig uit de categorie 'constructies' (of beter gezegd: 'onderaanneming'). Hier spelen de CO₂-emissies gelinkt aan beton, staal, asfalt en kunststoffen een belangrijke rol om deze uitstoot te reduceren. Afhankelijkheid van de industriële ontwikkeling is groot te noemen. Daarnaast zijn transportdiensten een substantiële emissiebron die echter sneller aan het decarboniseren is door de ontwikkeling naar emissieloos vrachttransport.

Het valt op te merken dat de activiteiten van de cluster BioEnergie in grote mate bijdragen aan het vermijden van CO₂-emissies elders. De afgezette stromen biogranulaat en groen gas zijn directe vervangers van fossiele brandstoffen. De klimaatimpact in scope 3 wordt dus in belangrijke mate gekenmerkt door een positieve bijdrage aan klimaattransitie. Desondanks zullen de negatieve impacts zo veel mogelijk gereduceerd worden.

Tabel 2: kwantificering scope 3 per categorie in 2024

Door GMB gekozen scope 3 categorieën volgens GHG-protocol	CO ₂ uitstoot 2024 in ton CO ₂ eq	vermeden CO ₂ uitstoot 2024 in ton CO ₂ eq
1 Gekochte goederen en diensten (voor uitsplitsing: zie hieronder)	43.172	-
3 Brandstof- en energieactiviteiten (niet opgenomen in scope 1 of scope 2)	1.557	-
5 Afval geproduceerd bij activiteiten	21	-
6 Zakelijk reisverkeer met eigen vervoer/OV/vliegtuig	27	-
7 Woon-werkverkeer werknemers met privé auto's of openbaar vervoer	343	-
11 Gebruik verkochte producten (exclusief verkoop groen gas)	-	1.682
12 End-of-life-verwerking verkochte producten	-	24.450
Totalen	45.120	26.132

De samenstelling van de uitstoot in categorie 1 (gekochte goederen en diensten) is hieronder weergegeven in figuur 3.

Figuur 3 – samenstelling van de uitstoot van categorie 1, in 2024.

5.3 Klimaatimpact in de watermarkt ten opzichte van de infrastructuur sector

Kijkende naar de watersector en de oorsprong van klimaatrelevante emissies, ligt grote druk op de primaire processen van waterschappen, met name bij de zuivering van afvalwater. Meer dan 75%¹ van alle gemeten klimaatrelevante emissies van waterschappen zijn afkomstig van lachgas en methaan emissies in hun primaire zuiveringsproces. Ondanks dat niet voor alle waterschappen data beschikbaar is over emissies gerelateerd aan materialen, doen sommige waterschappen² er wel al verslag over. Deze verslagen bevestigen dat de scope 3 emissies bij deze klantengroep verhoudingsgewijs minder in materialen zit als we het vergelijken met een bouwbedrijf. Bij bouwbedrijven beslaat de inkoop van goederen vaak de grootste scope 3 impact wat ook de verwachting is voor GMB.

5.4 OBE (Overige Beïnvloedbare Emissies)

Er vinden emissies van methaan en lachgas plaats op de terreinen van cluster BioEnergie. Het gaat hierbij in eerste instantie om restemissies uit het proces van onze aanleverende klanten, namelijk waterzuiveringen. Daar ontstaat in anaerobe processen methaan en lachgas wat deels nog in het materiaal zit als het bij GMB wordt aangeleverd. De composteringprocessen zijn juist aerobe processen en kennen, naar huidig inzicht, nauwelijks productie van deze broeikasgassen. Bij compostering komt overigens ook CO₂ vrij (kort-cyclisch) zoals in paragraaf 3.4 staat beschreven. Naar onze huidige stand van kennis zijn al deze emissies nauwelijks beïnvloedbaar door de eigen processen. Wij zullen deze emissies rapporteren maar nu nog geen specifieke doelstellingen voor formuleren. Wel gaan we deze OBE verder onderzoeken om daar mogelijk alsnog doelen voor te kunnen formuleren.

Emissies van bijvoorbeeld methaan en lachgas bij klanten waar wij installaties bouwen, zou een categorie van OBE kunnen zijn maar deze worden niet gekwantificeerd.

5.5 Biogene CO₂ emissies in scope 3

De biogene emissies in scope 3 worden niet in kaart gebracht omdat hier kengetallen voor ontbreken. De relevante biogene CO₂-emissies voor GMB worden onder scope 1 gerapporteerd.

5.6 Vermeden klimaatemissies

Wat het bedrijf bijzonder maakt, zijn de activiteiten bij GMB BioEnergie. De compostering van afvalwaterslib, de productie en verkoop van ammoniumsulfaat en groen gas dragen juist aan decarbonisatie van bedrijfsprocessen bij onze klanten. Waar biogranulaat uit de compostering en groen gas, vervangers zijn van fossiele brandstoffen voor energieopwekking, wordt ammoniumsulfaat gebruikt als vervanging voor kunstmest in de landbouw. Deze activiteiten helpen in principe om de uitstoot in scope 3 naar netto nul te bewegen in 2050. Daarbij wordt opgemerkt dat daadwerkelijke verrekening van deze vermeden emissies in de keten niet toegestaan is onder het stramien van de CO₂ prestatieladder zoals wij het interpreteren.

Bij andere bedrijfsonderdelen zoals WK&I en Services, is GMB soms in staat om het energieverbruik of de procesprestaties te optimaliseren door onze diensten en leveringen. In dat geval kunnen wij een actieve bijdrage leveren aan het vermijden van klimaatrelevante emissies bij klanten. Waar dit mogelijk en zinvol is, zullen wij werken aan het in kaart brengen van deze scope 3 impact.

¹ [Klimaatmonitor Waterschappen verslagjaar 2024](#)

² [Duurzaamheidsjaarverslag 2024](#) Waternet

6 Analyse en transitiestrategie – energie-efficiënte

Energie-efficiëntie vormt een belangrijk ondersteunend instrument binnen de klimaattransitie van GMB.

BioEnergie

Met name binnen cluster BioEnergie wordt structureel en gedetailleerd gestuurd op het energieverbruik van de bedrijfsprocessen. Het verbruik van elektriciteit en diesel wordt continu gemonitord en gerelateerd aan de hoeveelheid verwerkt slib. Daardoor ontstaat inzicht in het energiegebruik per ton slib. Deze procesmatige benadering maakt het mogelijk om afwijkingen tijdig te signaleren en gerichte maatregelen te nemen om de energie-efficiëntie verder te verbeteren. Verbetermaatregelen richten zich onder meer op optimalisatie van installaties, procesvoering en inzet van eigen energieopwekking, met aandacht voor zowel elektriciteitsverbruik als brandstofinzet.

Civieltechnische activiteiten

Ook binnen de civiele activiteiten is energie-efficiëntie relevant, met name door het energieverbruik van machines en materieel op projecten. Hier wordt energie-efficiëntie niet los gezien van de transitie naar emissieloos werken, maar als een randvoorwaarde om deze transitie haalbaar en robuust te maken. Door aandacht te houden voor efficiënt machinegebruik, passende inzet van materieel en optimalisatie van werkprocessen draagt energie-efficiëntie bij aan het beperken van de totale energievraag en aan het versnellen van de reductie van broeikasgasemissies binnen scope 1 en 2.

Energieverbruik

Tabel 3 toont een overzicht van het totale energieverbruik van GMB in 2024 in scope 1 en 2. In dat jaar bedroeg de totale omzet afgerond EUR 181 miljoen exclusief en combinaties. Daarmee kende het bedrijf een totale energie intensiteit van 214.944 kWh per miljoen Euro omzet. Omgerekend komt dit neer op 774 GJ per miljoen Euro omzet. Voor de jaren 2023 en 2025 kwam het energieverbruik uit op respectievelijk 860 en 793 GJ per miljoen Euro omzet. Omdat GMB voor het gekozen basisjaar 2024 (zie hoofdstuk 8) een stabiele waarde wenst, is het gemiddelde van bovengenoemde drie achtereenvolgende jaren genomen: 809 GJ per miljoen Euro omzet (exclusief combinaties en deelnemingen).

Tabel 3: energieverbruik in 2024 (exclusief combinaties en deelnemingen)

Bron	Energieverbruik in kWh	Energieverbruik in procenten
Brandstoffen en vervoer	21.149.816	54%
Elektriciteit in fabrieken, kantoren en op projecten	17.199.100	44%
Aardgas in kantoren	555.922	2%
Totalen	38.904.839	100%

7 Doelstellingen van de infra- en afvalsector

De uitvoering van dit klimaattransitieplan vindt plaats binnen het kader van bredere sectorafspraken in de infra- en afvalsector. Landelijke doelstellingen helpen bij het uitwerken van eigen ambities.

Sectorafspraken in infra en afval

Voor de infrasector sluit de transitiestrategie van GMB aan bij het Convenant Schoon en Emissieloos Bouwen (SEB) en de bijbehorende routekaart. Daarin is de emissiereductie van bouwmaterieel en bouwlogistiek richting 2030 uitgewerkt. Maatregelen die gericht zijn op het terugdringen van CO₂-emissies dragen daarbij gelijktijdig bij aan doelstellingen op het gebied van schone lucht en stikstofreductie, zoals vastgelegd in het Schone Lucht Akkoord.

Voor de cluster BioEnergie geldt dat de klimaatopgave plaatsvindt binnen een sectorbrede transitie richting een circulaire economie. Daarbij gaat aandacht uit naar optimalisatie van het proces in de fabrieken en beheersing van niet-CO₂-broeikasgassen zoals methaan en lachgas. Deze emissies worden transparant gerapporteerd en waar mogelijk beperkt, maar zijn voor een belangrijk deel afhankelijk van de aard van de aangeleverde reststromen.

Daarmee positioneert GMB haar klimaatambities expliciet binnen de geldende sectorale context. Reductie van CO₂ loopt dus samen met bredere milieu- en duurzaamheidsdoelstellingen.

Landelijke doelstellingen

Om de eigen doelstellingen en prestaties te kunnen spiegelen aan de sector, bieden de volgende landelijke doelstellingen voor de middellange en de lange termijn houvast.

- Middellange termijn (2030)
De Nederlandse Staat heeft zich gecommitteerd aan minimaal 55%³ CO₂ uitstoot reductie in 2030 ten opzichte van 1990. Dat is in het klimaatakkoord van 2019 verwoord als 0,4 Megaton minder CO₂ uitstoot in 2030⁴.
- Lange termijn (2050)
De Nederlandse Staat heeft zich gecommitteerd aan minimaal 95%³ CO₂ uitstoot reductie in 2050 ten opzichte van 1990 en klimaatneutraal zijn.

³ [Klimaatverandering beperken | Klimaatverandering | Rijksoverheid.nl](#)

⁴ [Dashboard Klimaatbeleid - Mobiliteit in de bouw](#)

8 Doelstellingen van GMB

Vergeleken met de nationale- en sector brede doelstellingen tracht GMB significant sneller te decarboniseren in de eigen bedrijfsvoering. De doelstellingen zijn niet extern gevalideerd maar zullen uiterlijk elke drie jaar geëvalueerd worden.

Basisjaar

Als basisjaar is 2024 gekozen. Dit geldt zowel voor scope 1, als scope 2 en 3. Ook voor de energie-efficiëntie wordt 2024 als basisjaar genomen.

Middellange termijn (2030 tot 2035) voor CO₂ uitstoot

Voor vermindering van emissies op de middellange termijn stellen we de volgende doelen.

- Per 2030 is de doelstelling om 97% minder CO₂ uit te stoten in scope 1 en 2, exclusief deelnemingen ten opzichte van de uitstoot in 2024 (gebaseerd op verwachte TtW-emissies).
- Per 2035 is de doelstelling om 30% minder CO₂ uitstoot te realiseren per miljoen Euro omzet in scope 3 dan in 2024. Deze omzet is inclusief deelnemingen. Mocht in de toekomst de selectie van categorieën in scope 3 wijzigingen dan dient de doelstelling aangepast te worden naar gelang de nieuwe samenstelling van scope 3.
- Voor deelnemingen waarin wij geen volledige zeggenschap hebben zullen wij ons inzetten om significante besparingen in uitstoot te realiseren in scope 1 en 2. Dit is wel afhankelijk van de combinaties en portfolio van deelnemingen dat te zijner tijd actief zal zijn. Voor deelnemingen streven wij ernaar om de uitstoot per miljoen Euro omzet met 40% te reduceren in 2035 voor scope 1 en 2 ten opzichte van 2024.
- Door afzet van ammoniumsulfaat realiseert GMB BioEnergie tot 2030, jaarlijks minimaal 1.300 ton aan vermeden CO₂ emissies.

Middellange termijn (2030 tot 2035) voor energie efficiëntie

Energie efficiëntie in eigen operaties, dus scope 1 en 2, is een graadmeter die GMB niet heeft opgenomen in het strategische ondernemingsplannen (SOP). Wel is er beleid om energie te besparen en efficiëntie te verhogen waar dat mogelijk is zoals opgenomen in ons energiemanagementplan.

Voor de middellange termijn streven wij naar verbetering van onze energie efficiëntie in scope 1 en 2 van 15% ten opzichte van 2024. Dat betekent dus 691 GJ per miljoen Euro omzet in 2035 (excl. combinaties en deelnemingen).

Lange termijn tot 2050 voor CO₂ uitstoot

Het doel op de lange termijn is om uiterlijk in 2050 netto nul uitstoot te realiseren voor zowel scope 1, als scope 2, als ook in de geselecteerde scope 3 categorieën.

